

BESLUIT ONTHEFFING VAN ARTIKEL 10.2 LID 2 WET MILIEUBEHEER

ONTHEFFING

Onderwerp

Op 25 maart 2018 is een aanvraag ontvangen voor een ontheffing op grond van artikel 10.63, lid 2 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm). De ontheffing is aangevraagd voor het op of in de bodem brengen van groenafval buiten een inrichting ontvangen van Stimarke ten behoeve van de pilot OMAB¹.

Het ontheffingsverzoek betreft het op of in de bodem brengen van maaisel zijnde groenafval dat binnen het beheersgebied van de gemeenten Dalfsen – Ommen - Hardenberg langs bermen en watergangen wordt gewonnen en binnen de pilot “Organisch (rest) Materiaal Als Bodemverbeteraar” (hierna OMAB) wordt gebruikt als bodemverbeteraar (Bokashi of Bioterra-compost). De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z2018-00001393-1.

Op grond van artikel 10.63, lid 2 van de Wm kunnen Gedeputeerde staten, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet, ontheffing verlenen van het in artikel 10.2, lid 1 van de Wm gestelde verbod om zich van afvalstoffen te ontdoen door deze buiten een inrichting te storten of anderszins op of in de bodem te brengen, voor zover het geen gevaarlijke afvalstoffen betreft.

Besluit

Wij besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing en gelet op artikel 10.63, lid 2 van de Wm voor het op of in de bodem brengen van groenafval

¹ De Pilot OMAB is opgezet door 7 partners te weten de gemeenten Dalfsen, Ommen en Hardenberg, de waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen, Provincie Overijssel en ANV De Ommer Marke. Van de partners zijn de gemeenten Dalfsen, Ommen en Hardenberg en de waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen, leverancier van maaisel.

De Stimarke voert de pilot uit en in die hoedanigheid, voor de leveranciers van maaisel ten behoeve van de pilot OMAB, de aanvraag voor ontheffing gedaan. De Stimarke zelf is een uitvoerende stichting opgezet door ANV De Ommer Marke.

buiten een inrichting - bij agrarische bedrijven binnen de regio Vechtdal - ontheffing te verlenen voor een beperkte duur van 5 jaar.

- Aan de ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze staan in bijlage 1 van dit besluit.
- De volgende delen van de aanvraag maken onderdeel uit van deze ontheffing:
 - ontheffingsverzoek met betrekking tot artikel 10.63 lid 2 Wet Milieubeheer 23 maart 2018, Stichting Marke Werken (Stimarke);
 - het advies van de omgevingsdienst IJsselland kenmerk Z2018-00001393-2

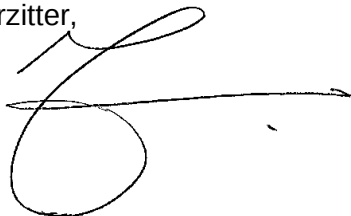
Informatie

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Gerard Groen, telefonisch bereikbaar op het nummer: 06 10 98 06 95 of via de email: G.Groen@odijsselland.nl

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,

secretaris,

Rechtsmiddelen

N.B. Binnen zes weken ingaand op de dag na de datum van terinzagelegging van bijgaand besluit kan een belanghebbende daartegen een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Overijssel, Sector Bestuursrecht, Postbus 10067, 8000 GB Zwolle (telefoon 088 361 55 55).

Het beroepschrift dient te worden ondertekend en bevat ten minste:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht;
- d. de gronden van het beroep.

Verder dient zo mogelijk een afschrift van het besluit waarop het geschil betrekking heeft te worden overgelegd. Voor de behandeling van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd.

Voor inlichtingen over de beroepsprocedure kunt u zich wenden tot de provinciaal medewerker die bij het besluit is vermeld of tot de Rechtbank Overijssel.

Indien onverwijlde spoed dat vereist is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Sector Bestuursrecht. In dat geval is extra griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat u een beroepschrift heeft ingediend.

VOORSCHRIFTEN (*Bijlage 1*)

1 *ALGEMEEN*

1.1

Het op- of in de bodem brengen en het transport van groenafval moet zodanig plaatsvinden dat zich geen afval buiten het projectgebied kan verspreiden. Mocht onverhoopt groenafval op het openbaar terrein rond het projectgebied terecht komen, dan moeten direct maatregelen worden getroffen om dit groenafval te verwijderen.

De locaties voor de Bokashikuilen zijn :

- Melkveebedrijf van Mts. de Vos in Lemelerveld (gemeente Dalfsen)
- Melkveebedrijf van Han Kraayvanger in Giethmen (gemeente Ommen)
- Melkveebedrijf van Hennie Fix in Dedemsvaart (gemeente Hardenberg).
- Melkveebedrijf Mts. Broekroelofs in Burcht (gemeente Hardenberg)

De locaties voor de Bioterrahopen zijn:

- Loonbedrijf Lindeboom uit Ankum (gemeente Dalfsen)
- Melkveebedrijf Arjan Schrijver in Dalfsen (gemeente Dalfsen).

1.2

Indien blijkt uit tussenmonitoring dat het groenafval niet het gewenste resultaat bereikt moet de ontheffinghouder dit onverwijld schriftelijk te kennen aan het bevoegd gezag. Deze mededeling bevat ten minste gegevens over de oorzaak. Het bevoegde gezag kan dan besluiten de ontheffing in te trekken.

2 *ACCEPTATIE AFVALSTOFFEN*

2.1

Voor het groenafval dat deel gaat uitmaken van de Bokashi/Bioterrakuil zijn de volgende acceptatievoorwaarden benoemd:

1. Het groenafval moet vrij zijn van de aanwezigheid van probleem-onkruiden² voor de landbouw;
2. Het groenafval moet vrij zijn van vervuiling door (zwerf) afval; plastic, blik, glas, ijzer, puin, bouwafval ;
3. Er zit niet meer grond in het groenafval als redelijkerwijs verwacht kan worden bij een zorgvuldige winning en het moet schone grond zijn³;
4. Het groenafval mag de maximale waarden die horen bij de Meststoffenwet voor zware metalen niet overschrijden⁴.

3 *MONSTERNAME*

3.1

Alle groenafval waarvan de vergunninghouder voornemens is om te verwerken tot bodemverbeteraar⁵ moeten worden geanalyseerd. Monsterneming en analyses moeten uitgevoerd door een erkende/ gecertificeerde instantie⁶. De te onderzoeken parameters moeten overeenkomen met voorschrift 3.2.

3.2

Monstername vindt plaats op het ingangsmateriaal en uitgangsmateriaal. Hiervoor moet gebruik te worden gemaakt van een uitgebreide compostanalyse. Binnen deze analyse moeten alle belangrijke parameters waaronder naast N, P, K ook de zware metalen te worden meegenomen. De bemonstering en analyses moeten door een erkende/ gecertificeerde instantie worden uitgevoerd.

3.3

Alle groenafval, die op kuilplaten worden aangelegd, moeten worden gecontroleerd op het ontstaan van uittredend vocht. Regelmatig maar minstens éénmaal in de 2 weken zullen de locaties waar een Bokashi of Bioterrakuil/hoop ligt worden gecontroleerd.

² "invasieve plantenexoten" bijvoorbeeld de Japanse Duizendknoop, Reuzenberenklauw, Ambrosia etc.

³ Indien aanwezig volgens de bodemkwaliteitskaart van de desbetreffende gemeente. Indien niet aanwezig moet de grond voldoen aan de achtergrondwaarden uit bijlage B, tabel 1 van de Regeling bodemkwaliteit en qua kwaliteit voldoen aan de bijlage II, onder tabel 3 van het Uitvoeringsbesluit opgenomen maximale waarden voor zware metalen.

⁴ Het gaat hierbij om de maximale waarden die zijn opgenomen voor zware metalen in tabel 1, bijlage II van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet.

⁵ Bokashi of Bioterra

⁶ NB: Indien Groenafval op een andere (gelijkwaardige) manier wordt toegepast zal op deze stof ook een gelijkwaardige analyse moeten plaatsvinden

3.4

Bij het ontstaan van uittredend vocht van het groenafval op de kuilplaten moet hiervan een monster genomen worden en geanalyseerd door een erkende/ gecertificeerde instantie.

3.5

Door een daarvoor geaccrediteerd laboratorium worden de in voorschrift 3.4 monsters geanalyseerd op de parameters zoals genoemd in voorschrift 3.2. Hiervan wordt een analyserapport opgesteld⁷.

4 REGISTRATIE AFVALSTOFFEN

4.1

Van het aangevoerde groenafval⁸ moet een registratie worden bijgehouden met hierin de volgende gegevens:

1. datum aanvoer groenafval;
2. locatie herkomst van het groenafval;
3. hoeveelheid in m³ ;
4. soort aangevoerd groenafval;
5. eventuele aanwezigheid van zwerfafval en het soort zwerfafval
6. Datum registreren van plukmonster van het groenafval / analysenummer

5 BODEM

5.1

Op de proef-locaties genoemd in voorschrift 1.1 moet eerst een nulmeting worden uitgevoerd naar de bodemsamenstelling/vruchtbaarheid, waterbergend vermogen, bodemleven en het organische stof gehalte voordat begonnen wordt met het opbrengen van groenafval⁹. Deze metingen moeten aan het eind van de pilot (na maximaal 5 jaar) worden herhaald en indien daar aanleiding toe is tussendoor worden uitgevoerd.

⁷ Zie bijlage C van de aanvraag

⁸ Leveranciers zijn de gemeenten Dalfsen, Ommen, Hardenberg en de waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen

⁹ Bokashi/ Bioterra

5.2

Monsterneming en analyses als bedoeld in voorschrift 5.1 worden door een erkende/gecertificeerde instantie uitgevoerd¹⁰. Conform deze analysemethode worden alle gangbare parameters die van belang zijn voor een gezonde, schone en veilige bodem gemeten, geanalyseerd en gerapporteerd¹¹. Daarnaast dienen aanvullende analyses worden uitgevoerd voor bepaling van het bodemleven.

5.3

De fysische eigenschappen van de bodem moeten worden vastgelegd met behulp van een profielbeschrijving, dichtheidsbepalingen en een fysische bepaling van het watervasthoudende vermogen.

6 GRONDWATER (hoog bodemwater)

6.1

Op de locatie Fix, nabij een drinkwaterwinninggebied, wordt in het voor- en najaar analyse verricht voor bepaling van de kwaliteit van het hoge bodemwater. De benodigde watermonsters moeten worden geanalyseerd door een erkende/gecertificeerde instantie en gerapporteerd.

7 MONITORING PROJECT

7.1

Het projectplan¹² beschrijft de tweede fase (1 oktober 2017-30 september 2018) van de pilot die 5 onderzoekjaren zal gaan duren. Na elke fase moeten de bevindingen gedeeld worden met Gedeputeerde Staten van Overijssel.

¹⁰ zie bijlage D van de ontheffingsaanvraag

¹¹ Rapportage moet verzonden worden aan de Omgevingsdienst IJsselland, Lubeckplein 2 te Zwolle

¹² Eerste onderzoeksfase (2016-2017) richt zich op het beantwoorden van de vraag wat de voorwaarden en acceptabele kosten zijn voor een goede Bokashi/Bioterra kuil. Fase twee richt zich op het onderzoek en inventariseren.

OVERWEGINGEN ALGEMEEN

1 PROCEDURELE ASPECTEN

Gegevens aanvrager

Op 25 maart 2018 is een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 10.63, lid 2 van de Wm ontvangen. Het betreft een verzoek van de 'Stimarke', namens de samenwerkende partners van de Pilot OMAB. Het betreft een ontheffingsverzoek voor het op of in de bodem brengen van vrijkomend maaisel van bermen, sloten, bergingen en dijklichamen dat ingezet wordt als basis voor bodemverbeteraar. (Bokashi of Bioterra-compost).

Projectbeschrijving

Het project waarvoor ontheffing wordt gevraagd is als volgt te omschrijven:
De ketenpartners provincie Overijssel, Waterschap Drents Overijsselse Delta, Waterschap Vechtstromen en de gemeenten Dalfsen, Ommen, Hardenberg en ANV De Ommer Marke zijn initiatiefnemer van de Pilot Organisch (rest) Materiaal als Bodemverbeteraar (OMAB) die zich richt op kennis en kennisoverdracht over bodemverbetering door verhogen van het organische stof gehalte met behulp van gewonnen maaisel.

De pilot richt zich op kennis en kennisoverdracht over bodemverbetering door verhogen van het organische stof gehalte met behulp van gewonnen maaisel.

Dit is een pilot omdat bermmaaisel zodra het over een afstand van meer dan 1 km wordt vervoerd, wettelijk een afvalstof is. Doel van Circulair Terreinbeheer (hierna CT) is om bermmaaisel niet als afvalstof te laten beschouwen als grondstof.

Omschrijving van de aanvraag

Het ontheffingsverzoek bestaat uit de volgende delen:

- Ontheffingsverzoek met betrekking tot artikel 10.63 lid 2 Wet milieubeheer datum 23 maart 2018
- bijlage A, Projectplan Pilot Organisch (rest) Materiaal als Bodemverbeteraar (sept. 2017)
- bijlage B voorbeeld met parameters compostanalyse- door Eurofins-agro

- bijlage C, Overzicht parameters bij analyse uittredend vocht - door Aqualysis
- bijlage D, Voorbeeld bemestingswijzer Akker-/Tuinbouw waarin de gebruikte parameters - Eurofins-agro
- Bijlage E, Voorbeeld analyse hoge grondwater waarin de gebruikte parameters – door Aqualysis

Bevoegd gezag

Gedeputeerde staten zijn bevoegd gezag voor het verlenen van deze ontheffing. Dit volgt uit artikel 10.63, lid 2 van de Wm in samenhang met artikel 10.2 lid 2 van de Wm. Op grond van artikel 10.63, lid 2 van de Wm kunnen gedeputeerde staten een ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in artikel 10.2 lid 1 van de Wm, indien het belang van de bescherming van het milieu en het belang van een doelmatig beheer van afvalstoffen zich daartegen niet verzet.

Procedure

In artikel 10.64 van de Wet milieubeheer is de procedure aangegeven, die moet worden gevolgd in het geval van het verlenen, weigeren, wijzigen en intrekken van een ontheffing. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (de uniforme openbare voorbereidingsprocedure) is van toepassing op de totstandkoming van deze ontheffing.

Volledigheid van het ontheffingsverzoek

Na ontvangst van het ontheffingsverzoek hebben wij deze getoetst op volledigheid. Wij zijn van oordeel dat het verzoek voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit in het belang van de bescherming van het milieu. Het verzoek is dan ook in behandeling genomen.

Ontheffingsmogelijkheid

Artikel 10.63 lid 2 van de Wet milieubeheer bepaalt dat de gedeputeerde staten een ontheffing kunnen verlenen van het verbod om afvalstoffen buiten inrichting op- of in de bodem brengen van afvalstoffen¹³. Door te spreken van een ontheffing wordt aangegeven dat alleen in uitzonderlijke gevallen een uitzondering op het algemene verbod kan worden gemaakt.

¹³ Specifiek voor dit project vrijkomend maaisel van bermen, sloten, bergingen en dijklichamen dat ingezet wordt als basis voor bodemverbeteraar. (Bokashi of Bioterra-compost)

Een ontheffing is alleen mogelijk wanneer het belang van de bescherming van het milieu zich niet tegen ontheffing verzet. In het kader van dit criterium mogen alle milieubelangen, naast een doelmatig beheer van afvalstoffen dus ook bijvoorbeeld de effecten op lucht, water en bodem, in beschouwing worden genomen en mogen ter voorkoming of ter beperking van deze effecten voorschriften aan de ontheffing verbonden worden.

Ontheffing voor een bepaalde tijd

Een ontheffing van een wettelijk verbod is een uitzondering op een regel. Het verlenen van een ontheffing voor onbepaalde tijd verhoudt zich hiermee per definitie niet. Het zou daarmee een soort van vergunningstelsel worden. Een ontheffing zal derhalve altijd voor bepaalde tijd verleend moeten worden.

Zienswijzen

Tussen 1 mei en 13 juni 2018 heeft het ontwerp ter inzage gelegen en is een ieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is op 8 juni 2018 door de aanvrager van deze ontheffing gebruik gemaakt.

De zienswijzen van Stimarke zijn als volgt:

1. Begeleidend schrijven (brief 25-04-2018 kenmerk: 2018/0254806): Er staat dat er 'een OD Omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de locatie Otmansweg 3 Arrien'. Dat klopt niet.
Er is een ontheffingsvergunning aangevraagd door de Stimarke ten behoeve van de leveranciers van maaisel binnen de Pilot OMAB.
2. pag. 1: (ontwerp)ontheffing –eerste alinea laatste regel: 'ontvangen van De Ommer Marke 'Stimarke', moet zijn 'ontvangen van de Stimarke ten behoeve van de pilot OMAB'. Eventueel kan erbij komen te staan dat de Stimarke een stichting is die opgericht is voor uitvoerende taken van ANV De Ommer Marke.
3. Pag. 3: Voorschriften - Algemeen, 1.1-: het melkveebedrijf van Dhr. H. Fix in Dedemsvaart (gemeente Hardenberg) ligt, voor wat betreft de proeflocatie aangrenzend, maar buiten het intrekgebied van waterwinning Witharen.
4. Pag. 4: Voorschriften - Acceptatie Afvalstoffen, 2.1 punt 4: laatste regel: '....mag niet geaccepteerd worden./ zou ons inziens veranderd moeten worden in: '....mag niet in of op de bodem gebracht worden.' Immers de resultaten van

een analyse waaruit blijkt dat het maaisel ongeschikt is komt pas na het brengen bij de agrariër beschikbaar. In de pilot OMAB is geregeld dat in dat geval de leverancier het materiaal alsnog via de daarvoor bestaande wegen afvoert.

5. Pag. 4: Voorschriften – Monsternamen, 3.1, laatste regel: de analysevorm is een 'compostanalyse'. Het is Groenafval en geen grond/bodem
6. Pag. 4: Voorschriften – Monsternamen 3.2: misschien is het beter om de termen 'ingangsmateriaal' en 'uitgangsmateriaal' te vervangen door 'gewonnen maaisel' en 'bodemverbeteraar'.
7. Pag. 6: Voorschriften - Bodem 5.3: op pag. 13 onderaan staat een uitgebreidere beschrijving van hetzelfde als bij 5.3. Het op pag. 13 genoemde bodemleven, staat al genoemd onder punt 5.2.
8. Pag. 6: Voorschriften – Grondwater, 6.1: Op pag. 14 staat een uitbreiding /nadere omschrijving van wat al beschreven staat bij 6.1. De Pilot OMAB heeft geen zeggenschap over hoe het project Lumbricus de kwaliteit van het hoge grondwater analyseert.
Het blijkt niet makkelijk om hier een goede methode voor te vinden. In ieder geval worden door OMAB twee vaste peilbuizen jaarlijks (voorjaar) geanalyseerd. Lumbricus doet metingen in het veld (tijdelijke peilbuizen na de maaisoogst). Wij geven de voorkeur aan de beschrijving onder 6.1 omdat er nog veranderingen kunnen komen in de wijze van meten. 5^e woord alinea 6.1; 'die' kan verwijderd worden.
9. Pag. 7: Overwegingen algemeen - procedurele aspecten - gegevens aanvrager, regel 2: '... de Ommer Marke 'Stimarke' moet zijn: 'Stimarke'.
'...namens het projectteam duurzaam terreinbeheer van de provincie Overijssel' moet zijn '....namens de samenwerkende partners van de Pilot OMAB'.
10. Pag. 7: Overwegingen algemeen - procedurele aspecten - Projectbeschrijving, regel 3: toevoegen bij de ketenpartners: ANV De Ommer Marke.
11. regel 4 : '....zijn betrokken bijBioterra - compost' zou vervangen moeten worden door: '....zijn initiatiefnemer van de Pilot Organisch (rest) Materiaal Als Bodemverbeteraar (OMAB) die zich richt op kennis en kennisoverdracht over bodemverbetering door verhogen van het organische stof gehalte met behulp van gewonnen maaisel.

12. regel 5: 'Dit zijn....' vervangen door het enkelvoud; 'Dit is... en 'pilot' : het is één pilot namelijk. Idem in regel 7
13. regel 8: hele laatste zin 'Doel vangrondstof', vervangen door: 'De pilot OMAB werkt samen met andere pilots binnen de organisatie 'Circulair terreinbeheer' (hierna CT) die zich tot doel stelt maaisel niet te laten beschouwen als afvalstof maar als grondstof.
14. Pag. 10: Overwegingen – Toetsingskader- eerste regel: 'De Ommer Marke 'Stimarke'.....'moet zijn 'De Stimarke'.
15. Pag. 10: Overwegingen – Toetsingskader – Inleiding: De beschrijving van waar de pilot OMAB zich op richt (vierde alinea) is te beperkt. Toegevoegd zou ook moeten worden dat de pilot OMAB zich ook richt op het uitzoeken van de randvoorwaarden (logistiek en juridisch) voor een optimaal en verantwoorde toepassing van maaisel en kennisoverdracht.
16. Pag. 11: Overwegingen – toetsingskader – inleiding, eerste alinea, laatste zin: '...Vrijstellingsregeling gewasresten in acht genomen.', zou vervangen moeten worden door '....Vrijstellingsregeling gewasresten zoveel mogelijk in acht genomen'. Maaisel wordt namelijk van verder als 1 km aangevoerd.
17. Pag. 11: Overwegingen – toetsingskader – inleiding, laatste alinea, eerste zin: 'Ommer Marke 'Stimarke'...', vervangen door 'De Stimarke'. Eind alinea: toevoegen 'Deze zijn toegekend.'
18. Pag. 13: Overwegingen – conclusie, eerste zin: 'Om het project Circulair terreinbeheer te realiseren....', moet vervangen worden door 'Om de pilot OMAB te realiseren....'.
19. Pag. 13 en Pag. 14: Overwegingen – Bodem: overlap met de tekst op pag. 6 (zie ook opmerking daarbij).

Beantwoording zienswijze(n)

Ad.1 Akkoord:

Bij het volgende begeleidende schrijven zal de tekst gewijzigd worden.

Ad.2 Akkoord:

Naar aanleiding van de zienswijze zijn tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Ad.3 Akkoord:

De tekst is aangepast door 'intrek gebied' te verwijderen. Omdat het gebied niet in het intrekgebied ligt hoeft daar ook geen melding van gedaan worden.

Ad.4 Niet akkoord:

Dit voorschrift betreft de acceptatie van afvalstoffen. Het tekstvoorstel heeft een andere intentie, namelijk de toepassing van het maaisel. Wij nemen daarom het tekstvoorstel niet over.

Ad.5 Akkoord:

In voorschrift 3.1 wordt verwezen naar de compostanalyse. Als groenafval op een andere (gelijkwaardige) manier wordt toegepast zal op deze stof ook een gelijkwaardige analyse moeten worden uitgevoerd. Als aanvulling voor de onduidelijkheid (groenafval is geen bodem/ grond) hebben wij opgenomen dat monsterneming en analyses moeten worden uitgevoerd door een erkende/ gecertificeerde instantie. De te onderzoeken parameters moeten overeenkomen met voorschrift 3.2.

Ad.6 Niet akkoord:

Het ingangsmateriaal is gewonnen maaisel (zie aanvraag) en het uitgangsmateriaal moet voldoen als bodemverbeteraar conform de normen die hiervoor gelden. De term uitgangsmateriaal lijkt ons de juiste tekst. Er is geen aanleiding de gebruikte tekst te wijzigen omdat de tekst ook gebruikt is in de aanvraag.

Ad.7 Niet akkoord:

Pagina 13 maakt onderdeel uit van de overweging en 5.2 en 5.3 betreft een voorschrift. Er is geen reden om de overweging tekstueel aan te passen.

Ad.8 Niet akkoord:

In de zienswijze wordt aangegeven dat de Pilot OMAB geen zeggenschap heeft over hoe het project Lumbricus de kwaliteit van het hoge grondwater analyseert. Echter in de aanvraag staat dat voor de locatie Fix, nabij een drinkwaterwinninggebied, in het voor- en najaar analyse verricht voor bepaling van de kwaliteit van het hoge bodemwater. Het voorschrift is er dus opgericht dat het drinkwaterwingebied niet negatief beïnvloed mag worden door groenafval. Dat het grondwater bij regelmaat (2 x per jaar) gecontroleerd moet worden op de invloeden van de toepassing van het groenafval is in onze visie correct. OMAB heeft deze gegevens ook nodig om na de Pilot te kunnen aangeven dat er door het toepassen van groenafval op of in de bodem geen negatieve gevolgen zijn voor het grondwater.

Ad.8 Akkoord:

Naar aanleiding van de zienswijze hebben wij het woord 'gelegen' verwijderd en 'door een erkende / gecertificeerde instantie' toegevoegd. Er is geen aanleiding om pagina 14 te wijzigen omdat hier de overweging is beschreven van voorschrift 6.1.

Ad.9 Akkoord:

Naar aanleiding van de zienswijze zijn tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Ad.10 Niet akkoord:

In de tekst achter ketenpartners staat ANV De Ommer Marke. Er is dus geen aanleiding om de tekst aan te passen.

Ad.11 Akkoord:

Tekst aangevuld met 'die zich richt op kennis en kennisoverdracht over bodemverbetering door verhogen van het organische stof gehalte met behulp van gewonnen maaisel'.

Ad.12 Akkoord.

Naar aanleiding van de zienswijze is een tekstuele aanpassing doorgevoerd.

Ad.13 Akkoord.

Naar aanleiding van de zienswijze zijn tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Ad.14 Akkoord:

Naar aanleiding van de zienswijze zijn tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Ad.15 Akkoord:

Tekst toegevoegd dat de pilot OMAB zich ook richt op het uitzoeken van de randvoorwaarden (logistiek en juridisch) voor een optimaal en verantwoorde toepassing van maaisel en kennisoverdracht.

Ad.16 Akkoord:

Vrijstellingsregeling gewasresten moet in acht genomen worden. Dit geldt echter niet voor de daarin genoemde afstand van 1 km. De overweging is daarom op dit punt aangepast.

Ad.17 Akkoord:

Naar aanleiding van de zienswijze zijn tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Ad.18 Akkoord:

Naar aanleiding van de zienswijze zijn tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Ad.19 Niet akkoord:

Er is geen overlap in tekst omdat pagina 6 een voorschrift is en pagina 13 en 14 een overweging op het voorschrift.

Wijzigingen ten opzichte op het ontwerpbesluit

Verder hebben wij de ontheffing tekstueel aangepast. De volgende voorschriften zijn aangepast of nader toegelicht:

Voorschrift 2.2.onder 1: Voetnoot opgenomen ter verduidelijking voorbeeld probleem-onkruiden voor de landbouw.

Voorschrift 2.2 onder 3: toegevoegd dat het schone grond moet zijn (aangevuld met voetnoot waar schone grond aan moet voldoen).

Voorschrift 2.2. onder 4: Voorschrift aangepast om dat onduidelijkheid was wanneer er te veel zware metalen in het groenafval zit. De tekst is gewijzigd in: Het groenafval mag de maximale waarden die horen bij de Meststoffenwet voor zware metalen niet overschrijden.

Voorschrift 3.1: Ter verduidelijking de tekst aangepast dat de analyse moet worden uitgevoerd door een erkende/ gecertificeerde instantie. De te onderzoeken parameters moeten overeenkomen met voorschrift 3.2.

Voorschrift 3.4: Ter verduidelijking aangevuld dat de analyse moet worden uitgevoerd door een erkende/ gecertificeerde instantie.

Voorschrift 3.5: Ter verduidelijking aangevuld dat de analyse moet worden uitgevoerd door een erkende/ gecertificeerde instantie. Verder moet op de parameters zoals genoemd in voorschrift 3.2. geanalyseerd worden.

Voorschrift 4.1: punt 7 De tekst 'bij het onderzoek wordt de overige regelgeving in acht genomen' is verwijderd.

Voorschrift 5.2: Ter verduidelijking aangevuld dat de analyse moet worden uitgevoerd door een erkende/ gecertificeerde instantie.

Voorschrift 6.1: Ter verduidelijking aangevuld dat de analyse moet worden uitgevoerd door een erkende/ gecertificeerde instantie.

OVERWEGINGEN

2 TOETSINGSKADER

De ‘Stimarke’ wil een ontheffing op basis van artikel 10.63 lid 2 van de wet Milieubeheer voor het op- of in de bodem brengen van afvalstoffen. Het ontheffingsverzoek betreft maaisel dat binnen het beheersgebied van de gemeenten Dalfsen – Ommen - Hardenberg langs berm en watergangen wordt gewonnen en binnen de pilot “Organisch (rest)Materiaal Als Bodemverbeteraar” (OMAB) wordt gebruikt als bodemverbeteraar (Bokashi of Bioterra-compost).

Inleiding

Een groot aantal terreinbeheerders is op zoek naar mogelijkheden om hun organisch restmateriaal nuttiger en goedkoper te kunnen verwerken binnen het circulaire organisch economisch model (bijvoorbeeld Circulair Terreinbeheer). Tegelijkertijd zijn agrariërs op zoek naar manieren om de bodems van hun landbouwgronden te verbeteren. Het verhogen van het gehalte aan organische stof is hierin een belangrijke factor. Organisch materiaal in de bodem draagt bij aan het vasthouden van nutriënten en water (minder uitspoeling) en verbetert de structuur (minder verdichting). Daardoor neemt de bodemvruchtbaarheid toe en daarmee ook de opbrengsten.

Voor de waterschappen worden, met het verhogen van het gehalte aan organisch materiaal in de bodem, de doelen minder uitspoeling en meer waterberging gediend. Tenslotte is organisch materiaal essentieel voor een divers bodemleven dat niet alleen bijdraagt aan de biodiversiteit maar ook aan gezonde gewassen.

Omzetting van maaisel naar Bokashi of compost met Bioterra als toevoeging worden landelijk gezien als kansrijk. Over de praktische uitvoering is veel minder bekend. De pilot OMAB richt zich op het praktijkrijp maken van de omzetting van organisch materiaal¹⁴ tot bodemverbeteraar bij lokale agrariërs en op het uitzoeken van de randvoorwaarden (logistiek en juridisch) voor een optimaal en verantwoorde toepassing van maaisel en kennisoverdracht.

¹⁴ Dit via fermentatie (Anaeroob = zonder zuurstof) waarbij Bokashi wordt gevormd en via compostering (Aeroob = met zuurstof) waarvoor Bioterra wordt gebruikt

Het voor deze pilot te gebruiken maaisel wordt gewonnen binnen de beheersgebieden van de gemeenten: Dalfsen, Ommen en Hardenberg. Hierbij wordt de Vrijstellingsregeling gewasresten zoveel mogelijk in acht genomen.

Dit onderhavige ontheffingsverzoek betreft de leveranciers (gemeenten Dalfsen, Ommen en Hardenberg en de waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen) van het, voor het onderzoek binnen de pilot OMAB, gewonnen maaisel.

De 'Stimarke' heeft als uitvoerder van de pilot bij aanvang van de pilot OMAB bij het bevoegd gezag een omgevingsvergunning aangevraagd of milieumelding gedaan voor de locaties (de ontvangers) waar de bodemverbeteraar gebruiksklaar wordt gemaakt en wordt toegepast. Deze zijn toegekend.

AFVALSTOFFEN

Op grond van de huidige wet- en regelgeving moeten wij rekening houden met het geldende afvalbeheersplan (sectorplan 8) dan wel het bepaalde in de artikelen 10.4 en 10.5 Wm en 10.14 van de Wm. In het bedoelde afvalbeheersplan is het afvalstoffenbeleid neergelegd. Het beschrijft het beleid voor traditionele afvalactiviteiten zoals inzamelen, recyclen, verbranden en storten.

Voor groenafval is de minimumstandaard compostering/vergisting of toepassing via de vrijstellingsregeling.

Wet- regelgeving

LAP 3 definieert groenafval als volgt:

Gescheiden ingezameld dan wel gescheiden afgegeven groenafval komt vrij bij de aanleg en onderhoud van openbaar groen, bos- en natuurterreinen. Het betreft tevens afval dat hiermee te vergelijken is, zoals grof tuinafval, berm- en slootmaaisel, afval van hoveniersbedrijven, agrarisch afval en afval dat vrijkomt bij aanleg en onderhoud van terreinen van instellingen en bedrijven. Ook gescheiden ingezameld grof tuinafval van huishoudens valt hieronder.

Artikel 1.1 van de Wm definieert afvalstoffen als : *'alle stoffen, preparaten of producten, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen'*. Deze definitie is overgenomen uit de Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen. Gelet op deze definitie zijn overblijfselen die niet bewust zijn geproduceerd maar vrijkomen bij een productieproces of bij onderhoudswerkzaamheden aan te merken als *'afvalstoffen'*.

Groenafval en deelstromen hieruit vallen hieronder.

Als onderdeel van de transitie naar een circulaire economie zal het ‘afvalbegrip’ waarschijnlijk opnieuw worden gedefinieerd. Wat dit betekent voor de afvalstatus voor groenafval (deelstromen) en de praktische hergebruikmogelijkheden is op dit moment nog niet aan te geven.

Echter in LAP 3 komen ook andere onderwerpen aan de orde zoals:

1. de relatie tot de circulaire economie;
2. het beschikbaar instrumentarium;
3. het maken van de afweging of een materiaal een afvalstof is of niet;
4. aspecten van belang bij vergunningverlening en
5. het beleid rond capaciteitsregulering.

In dit kader zou je kunnen bedenken dat er ruimte is voor pilots dan wel proefnemingen die volgens stringente regels (kaders) en met toestemming plaatsvinden voor een eventuele aanpassing van het LAP of dat deze niet meer opgenomen hoeft te worden omdat we het over een grondstof hebben.

Einde afvalstof

Een afvalstof die aan de criteria voor de ‘einde-afvalfase’ voldoet wordt niet langer meer als afvalstof gezien. Dat is het geval als die afvalstof een behandeling voor nuttige toepassing heeft ondergaan en voldoet aan specifiek daarvoor opgestelde criteria.

In de Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen staan de voorwaarden die gebruikt moeten worden bij het opstellen van specifieke einde afval criteria. Deze voorwaarden komen voort uit jurisprudentie. Het gaat om de voorwaarden, die zijn genoemd in artikel 6 van de kaderrichtlijn afvalstoffen.

Een belangrijke stap vormt het ‘vertalen’ van deze beleidsambities in gunningscriteria bij publieke aanbestedingen voor de verwerking van groenafvalstromen, wegbermbeheer etc. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt een regeling tot wijziging van de Vrijstellingsregeling Plantenresten¹⁵ (hierna: vrijstellingsregeling) voor.

¹⁵ Regeling tot wijziging Vrijstellingsregeling plantenresten. Publicatie 23-02-2018, einddatum consultatie 22-3-2018

De categorie land- en bosbouw materiaal wordt opgenomen in de vrijstellingsregeling. Hiermee wordt het mogelijk om niet-gevaarlijk landbouw- en bosbouwmaterieel buiten een inrichting op of in de grond te brengen. Tevens wordt de afstand waarop de materialen uit de regeling kunnen worden afgezet groter. Dat is conform de wens van andere overheden en de sector waaronder de initiatiefnemers van genoemd project.

Het hoogwaardig hergebruik van afval- en reststromen staat volop in de belangstelling. In september 2016 heeft het kabinet het Rijks brede programma Nederland circulair in 2050 gepresenteerd. Hierin zet zij het perspectief op een circulaire economie uiteen: een economie waarin onder meer biotische grondstoffen efficiënt worden ingezet en optimaal worden hergebruikt.

Ook beleidsambities met betrekking tot de biobased economy leiden tot een herwaardering van (met name organische) reststromen, namelijk als grondstof voor hoogwaardige biobased producten.

Conclusie

Om de pilot OMAB te realiseren is een ontheffing op basis van artikel 10.63 lid 2 van de Wm nodig voor een bepaalde periode van 5 jaar en onder randvoorwaarden toe te staan. Wij hebben hiervoor voorschriften verbonden aan deze ontheffing.

Verder komen in landelijk afvalplan (LAP 3) onderwerpen aan de orde zoals de relatie tot de circulaire economie en het maken van de afweging of een materiaal een afvalstof is of niet. In dit kader zou er ruimte zijn voor pilots cq dan wel proefnemingen die met toestemming plaatsvinden voor een eventuele aanpassing van het LAP 3 of dat deze afvalstroom niet meer opgenomen hoeft te worden omdat we het over een grondstof hebben.

BODEM

De volgende aanvullende gegevens moeten worden verzameld voor de nulmeting:

- effecten op de dichtheid (penetrograaf) en structuur (profielbeschrijving) van de bodem
- effecten op de kwaliteit van het hoge grondwater (uitbreiding open gat methode, plaatsing divers en betrekken van gegevens van omliggende peilbuizen.
- bodemleven (tellingen regenwormen en roofoaltjes).

- Vanuit het project Lumbricus moeten aanvullende onderzoeken worden uitgevoerd naar de kwaliteit van het hoge grondwater.

Alle bodemanalyses worden na 5 jaar herhaald (laatste onderzoeksjaar 2021) en eventueel ook tussentijds.